

Lovforslag nr. L 116. Fremsat den 10. juni 1998 af økonomiministeren (Marianne Jelved)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v. og realkreditloven

(Stemmeretsbegrænsninger og ledelsesbestemmelser)

§ 1

I lov om banker og sparekasser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 730 af 6. august 1996, som ændret ved § 2 i lov nr. 475 af 10. juni 1997, foretages følgende ændringer:

1. § 19 g affattes således:

»§ 19 g. Bestyrelsen kan tillade, at en direktør i et pengeinstitut kan være direktør i pengeinstitutts moderselskab, hvis moderselskabets aktiviteter udelukkende eller hovedsagelig består i at være moderselskab for pengeinstitutter og realkreditinstitutter.«.

2. I § 52 f indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Kravet i *stk. 1* bortfalder 5 år efter omdannelsen til aktieselskab.«.

§ 2

I realkreditloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 708 af 8. september 1997, foretages følgende ændring:

1. § 18 h affattes således:

»§ 18 h. Bestyrelsen kan tillade, at en direktør i et realkreditinstitut kan være direktør i en fond eller forening, hvis aktivitet udelukkende eller

hovedsagelig består i at besidde kapitalandele i realkreditinstituttet.

Stk. 2. Bestyrelsen kan tillade, at en direktør i et realkreditinstitut kan være direktør i realkreditinstitutts moderselskab, hvis moderselskabets aktivitet udelukkende eller hovedsagelig består i at være moderselskab for pengeinstitutter og realkreditinstitutter.

Stk. 3. Bestyrelsen kan tillade, at en direktør i et realkreditinstitut kan være direktør i en fond eller forening, hvis aktivitet udelukkende eller hovedsagelig består i at besidde kapitalandele i realkreditinstitutts holdingselskab.

Stk. 4. § 18 e, *stk. 3* og *4*, finder tilsvarende anvendelse.«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1998.

Stk. 2. For sparekasser der er omdannet til aktieselskaber før lovens ikrafttræden, regnes 5-årsfristen i § 52 f, *stk. 2*, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, fra omdannelses tidspunktet.

§ 4

Lovens § 1 gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Der er internationalt en tendens til, at der sker en koncentration af de finansielle virksomheder med henblik på at skabe enheder, der er mere konkurrencedygtige.

Hensigten med lovforslaget er at fjerne de eksisterende barrierer, for at de medlemsbaserede realkreditinstitutter og de sparekasser - som er fortsat som aktionærdemokratier i sparekasseaktieselskaber - kan vælge at foretage strukturtilpasninger for dermed at styrke konkurrenceevnen, samtidig med at den fusionerede virksomhed vedbliver med at være medlemsbaseret/aktionærdemokrati.

For realkreditinstitutternes vedkommende er der i loven et krav om, at de bagvedliggende foreninger/fonde skal bevare stemmemajoriteten i de realkreditinstitutter, der vælger at omdanne sig til et realkreditaktieselskab. Og for sparekassers vedkommende er der ligeledes i loven et krav om, at sparekasseaktieselskabers vedtægter skal indeholde regler om stemmeretsbegrænsninger for aktionærerne.

Reglerne om stemmeretsbegrænsning blev indsat i bank- og sparekasseloven i 1988, og baggrunden herfor var, at det garant- og indskyderdemokrati, der er gældende i sparekasser skulle fortsætte som et aktionærdemokrati i sparekasseaktieselskabet.

Der er allerede i loven mulighed for, at der kan ske en fusion mellem finansielle institutter, såfremt disse ikke er medlemsbaseret/aktionærdemokratier. Reglerne for en fusion mellem to institutter, der er medlems- eller aktionærdemokratibaseret, hindrer imidlertid en fusion mellem to holdingselskaber, der ejer henholdsvis et sparekasseaktieselskab og et realkreditaktieselskab. Dette skyldes, at der efter bank- og sparekasseloven for sparekasseaktieselskaber - i modsætning til for banker - gælder en stemmeretsbegrænsning. Med forslaget ophæves kravet om stemmeretsbegrænsning for sparekasseaktieselskaber 5 år efter omdannelsen, og sparekasseaktieselskabet sidestilles med banker, hvor der ikke er krav om stemmeretsbegrænsninger.

Endvidere indeholder bank- og sparekasseloven og realkreditloven bestemmelser om, at direktører i et pengeinstitut henholdsvis et realkreditinstitut kun kan være direktører i et moderselskab, såfremt moderselskabets aktiviteter hovedsageligt består i enten at drive det pågældende pengeinstitut eller realkreditinstitut.

Ændringen indebærer ikke, at en direktør i et pengeinstitut kan være direktør i et realkreditinstitut eller omvendt. Der vil alene blive tale om at give mulighed for at blive direktør i et moderselskab, selvom moderselskabet har andre kreditinstitutter som datterselskaber. Kreditinstitutter er en samlebetegnelse for pengeinstitutter og realkreditinstitutter.

På den baggrund vurderes de foreslåede ændringer af ledelsesregler og stemmeretsregler at være tilsynsmæssig forsvarlige samt give bedre mulighed for strukturelle tilpasninger.

2. Høring

Samtidig med fremsættelsen er forslaget sendt i høring hos Advokatrådet, Andelskasseforeningen, Boligministeriet, Danmarks Nationalbank, Dansk Industri, Dansk Landbrugs Realkreditfond, Den danske Børsmæglerforening, Erhvervsministeriet, Finansforbundet, Finansministeriet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Fondsrådet, Forbrugerrådet, Foreningen af J.A.K. Andelskasser, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Grønlands Hjemmestyre, Indskydergarantifonden, InvesteringsForeningsRådet, Justitsministeriet, Københavns Fondsbørs A/S, Lokale Pengeinstitutter, Realkreditrådet, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rådet for Dansk Forsikring og Pension, Sammenslutningen af Danske Andelskasser, Skatteministeriet og Værdipapircentralen.

3. Administrative, statsfinansielle og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at få administrative, statsfinansielle eller miljømæssige konsekvenser.

4. Erhvervsmæssige konsekvenser

Forslaget er fremsat for at skabe de nødvendige rammer for strukturtilpasning og bidrager derved til øget konkurrence.

Ændringerne forventes at kunne få positive virkninger for institutternes konkurrenceevne.

Forslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for institutterne.

5. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lov om banker og sparekasser m.v.

Til nr. 1

Med forslaget gives der mulighed for, at en direktør i et pengeinstitut også kan være direktør i pengeinstitutts moderselskab, hvis moderselskabets aktivitet udelukkende eller hovedsagelig består i at være moderselskab for pengeinstitutter og realkreditinstitutter. Det er ikke en betingelse, at moderselskabet ejer flere virksomhedsformer.

Ændringen indebærer ikke, at en direktør i et pengeinstitut kan være direktør i et realkreditinstitut eller omvendt. Der vil alene blive tale om at give mulighed for at blive direktør i et moderselskab, selvom moderselskabet har andre kreditinstitutter som datterselskaber.

Til nr. 2

Det følger af den eksisterende bestemmelse i § 52 f, at et sparekasseaktieselskabs vedtægter skal indeholde regler om stemmeretsbegrænsning for aktionærerne. Såfremt sparekasseaktieselskabet ejes af et holdingselskab, finder bestemmelsen i stedet for anvendelse på dette. Der er intet bestemt om stemmeretsbegrænsningens omfang, men efter bemærkningerne til det oprindelige lovforslag skulle der ske en sikring af en demokratisk struktur.

I henhold til realkreditlovens § 70, stk. 2, skal vedtægterne for et realkreditaktieselskab indeholde bestemmelse om stemmeretsbegrænsning for andre aktionærer end fonden eller foreningen, der sikrer, at fonden eller foreningen bevarer mere end halvdelen af stemmerettighederne i realkreditaktieselskabet. Såfremt realkreditaktieselskabet ejes af et holdingselskab, finder bestemmelsen anvendelse for dette.

Disse to regler hindrer i realiteten fusion mellem to

holdingselskaber, der ejer henholdsvis et sparekasseaktieselskab og et realkreditaktieselskab.

Med forslaget ophæves kravet om stemmeretsbegrænsning for sparekasseaktieselskaber 5 år efter omdannelsen, og sparekasseaktieselskabet sidestilles med banker, hvor der ikke er krav om stemmeretsbegrænsninger.

Efter den nugældende bestemmelse er kravet om stemmeretsbegrænsninger uden tidsmæssig afgrænsning.

Når der er gået 5 år fra omdannelsesstartspunktet, kan forholdene for sparekasseaktieselskabet og samfundet i øvrigt være ændret så radikalt, at de ledende organer i sparekasseaktieselskabet frit bør kunne beslutte sig for at blive datterselskab i en finansiel koncern.

Beslutning om ophævelse af stemmeretsbegrænsningen skal vedtages af sparekasseaktieselskabets kompetente organer med respekt af de hidtidige stemmeretsbegrænsninger.

Sparekasseaktieselskaberne vil således efter 5 år blive fuldt ud sidestillet med banker.

Til § 2

Realkreditloven

Til nr. 1

Med forslaget gives der mulighed for, at en direktør i et realkreditinstitut også kan være direktør i realkreditinstitutts moderselskab, hvis moderselskabets aktivitet udelukkende eller hovedsagelig består i at være moderselskab for realkreditinstitutter og pengeinstitutter. Det er ikke en betingelse, at moderselskabet ejer flere virksomhedsformer.

En tilsvarende adgang for direktøren i et realkreditinstitut til at være direktør for en fond eller forening, hvis aktivitet hovedsagelig består i at eje kapitalandele i det holdingselskab, der ejer realkreditinstituttet, eksisterer allerede i det nuværende stk. 2. Der er efter denne bestemmelse ikke noget krav om, at holdingselskabet udelukkende eller hovedsagelig ejer kapitalandele i realkreditinstituttet. En direktør i et realkreditinstitut kan derfor være direktør for en fond eller forening, hvis aktivitet udelukkende eller hovedsagelig består i at besidde kapitalandele i et holdingselskab, der ejer realkreditinstituttet, selv om holdingselskabets aktivitet også består i at eje kapitalandele i et pengeinstitut.

Ændringen indebærer ikke, at en direktør i et realkreditinstitut kan være direktør i et pengeinstitut eller omvendt. Der vil alene blive tale om at give mulighed for at blive direktør i et moderselskab, selvom

moderselskabet har andre kreditinstitutter som datterselskaber.

Til § 3

Det foreslås i stk. 1, at loven skal træde i kraft den 1. juli 1998.

For at gøre det muligt for sparekasser, der allerede har omdannet sig til aktieselskaber, at anvende reglen, foreslås det i stk. 2, at 5-årsfristen skal regnes fra omdannelsestidspunktet.

Til § 4

Det foreslås, at ændringerne til bank- og sparekasseloven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland. Disse kan dog sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som landsdelenes særlige forhold tilsiger.

Forslagets § 2 gælder dog for Færøerne og Grønland, idet realkreditloven gælder for Færøerne og Grønland, jf. realkreditlovens § 105, stk. 1.

Skriftlig fremsættelse (10. juni 1998)

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Hermed har jeg den ære for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til Lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v. og realkreditloven. (Stemmeretsbegrænsninger og ledelsesbestemmelser).

(Lovforslag nr. L 116).

Lovforslagets hovedformål er, at fjerne de eksisterende barrierer, der umuliggør det for de medlemsbaserede realkreditinstitutter og de sparekasser - som er fortsat som aktionærdemokratier i sparekasseaktieselskaber - at fusionere.

Forslaget giver disse virksomheder mulighed for at vælge at foretage strukturtilpasninger med henblik på at styrke konkurrenceevnen, samtidig med at den fusionerede virksomhed vedbliver med at være medlemsbaseret/aktionærdemokrati.

Med forslaget ophæves kravet om stemmeretsbegrænsning for sparekasseaktieselskaber 5 år efter omdannelsen, og sparekasseaktieselskabet sidestilles med banker, hvor der ikke er krav om stemmeretsbegrænsninger.

Forslaget indeholder endvidere bestemmelser, der gør det muligt for direktører i pengeinstitutter henholdsvis realkreditinstitutter, også at være direktør i disse institutters moderselskab, hvis moderselskabets aktivitet udelukkende eller hovedsagelig består i at være moderselskab for pengeinstitutter og realkreditinstitutter.

Ændringen indebærer ikke, at en direktør i et pengeinstitut kan være direktør i et realkreditinstitut eller omvendt. Der vil alene blive tale om at give mulighed for at blive direktør i et moderselskab, selvom moderselskabet har andre kreditinstitutter som datterselskaber.

De foreslåede ændringer af ledelsesregler og stemmeretsregler vurderes at være tilsynsmæssige forsvarlige og skal ses som udtryk for det ønskelige i at sikre den finansielle sektor i Danmark mulighed for at foretage strukturtilpasninger, såfremt dette støttes af institutternes medlemmer og aktionærer.

Med disse bemærkninger og idet jeg henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det høje Tings velvillige behandling.